

Отже, провівши відповідні спостереження, ми можемо зробити висновок, що розведення цесарки звичайної в умовах домашнього господарства сільської місцевості нашого регіону є цілком можливим. Воно не потребує великих економічних затрат і є таким же доступним, як і розведення, звичних для нас, свійських птахів.

УДК 636.2.034.082

МАКОВІЙ Станіслав, здобувач II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
 Науковий керівник – **ДИМЧУК Анатолій**, канд. с.-г. наук, доцент
 Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
 м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВІДТВОРНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ РІЗНИХ ЛІНІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Проблема підвищення продуктивності та збільшення виробництва продукції тваринництва є актуальною, особливо в останні роки. Це зумовлює необхідність значного підвищення рентабельності та ефективності молочного скотарства, створення конкурентоспроможного тваринництва за інтенсивних технологій виробництва продукції.

Основна причина зниження відтворювальної функції полягає у невідповідних умовах утримання, годівлі і фізіологічних потреб тварин за підвищення молочної продуктивності, внаслідок чого порушується обмін речовин. Недостатній і незбалансований раціон зумовлює тривалий негативний баланс енергії, затримку охоти, зниження статевої активності, імунітету тварин та втрати продуктивності.

Основою розвитку тваринництва в Україні є відтворення поголів'я великої рогатої худоби. Відтворна здатність тварин є однією з найважливіших їхніх господарсько-біологічних і селекційних ознак.

За останні роки показники відтворення у великої рогатої худоби мають тенденцію до зниження: зменшується вихід телят від кожної корови, подовжується час настання першої статевої охоти, сервіс-періоду, зменшується кількість корів, які запліднюються за першого осіменіння. Тому, щоб ведення тваринництва у господарствах усіх форм власності було рентабельним і прибутковим всі сили та науковий досвід учених і науковців спрямовані на поліпшення показників відтворення корів.

Відтворну здатність корів оцінювали за віком першого отелення, тривалістю сервіс-, сухостійного і міжотельного періодів, коефіцієнтом відтворної здатності на матеріалах зоотехнічного та племінного обліку на поголів'ї тварин подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи в умовах СВК «Лабунський» Шепетівського району Хмельницької області.

Для проведення досліджень сформовано дві групи корів різних ліній. I група – корови, отримані від плідників лінії Чіфа, II група – корови, отримані від плідників лінії Старбака.

За результатами досліджень встановлено, що вік першого отелення корів лінії Чіфа становив 27,4 місяці і був вірогідно меншим на 1,1 місяця порівняно з ровесницями лінії Старбака. Сервіс-період тварин двох груп практично не відрізнявся між собою – у корів першої групи він становив 84,3 дні, другої – 84,9. Сухостійний період первісток I групи становив 48,4 дні що було менше на 2,8 дні порівняно з первітками II групи, хоча перевага була не вірогідною. Міжотельний період корів I групи був меншим на 4,4 дні ніж у корів II. Коефіцієнт відтворної здатності первісток, отриманих від плідників лінії Чіфа був меншим одиниці та становив 0,990.

Отже, як свідчать результати досліджень, кращі показники відтворної здатності були у корів, що належать до лінії Чіфа.

УДК: 636.2:636.087.7

МАМЧЕНКО Віталій, здобувач вищої освіти II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **БОРЩЕНКО Валерій**, доктор. с.-г. наук, професор
Поліський національний університет
м. Житомир, Україна

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНІЧНИХ МІНЕРАЛІВ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА

Актуальність теми. Майбутня економіка тваринництва вимагає більш ефективного виробництва в усіх аспектах, для яких годівля відіграє головну роль. Високопродуктивна худоба потребує якісних кормів, тому біодоступність мінералів є важливим компонентом у системі виробництва. У цьому контексті хелатні мінерали можуть бути кращим рішенням порівняно з іншими винаходами для годівлі. Метою використання органічних хелатів є підвищення біодоступності мінералів за рахунок збільшення їх поглинання та уникнення будь-якого впливу на інші мінерали. Хелати залишаються стабільними в рубці та всмоктуються неушкодженими пострімінально в кишечнику шляхом процесу, відмінного від процесу неорганічних мінералів.

Прогресивний вплив органічних мінералів на продуктивність тварин здається в основному завдяки вищій біодоступності, порівняно з неорганічними джерелами. Кілька досліджень, проведених на різних видах худоби з використання джерел різних мінеральних елементів було виявлено значну різницю для біодоступності органічних і неорганічних мінералів. Вчені рекомендують зв'язування Cu, Zn, Fe і Mn з амінокислотами, а пептиди можуть підвищити біодоступність цих мінеральних речовин, завдяки чому покращується виробництво молока, ріст, відтворення та